

DE NIEUWE WILDERNIS

Diane Cook

De nieuwe wildernis

Vertaald door Ineke Lenting

Nieuw Amsterdam

Voor mijn moeder, Linda, en mijn dochter, Cazadora
En voor Jorge

Oorspronkelijke titel *The New Wilderness*. HarperCollins books, imprint van
HarperCollins Publishers, New York

© 2020 Diane Cook

© 2021 Nederlandse vertaling Ineke Lenting / Uitgeverij Nieuw Amsterdam

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Fritz Metsch

Omslagbewerking Studio Jan de Boer

NUR 302

ISBN 978 90 468 2825 0

www.nieuwamsterdam.nl

Ik ben blij dat ik nooit jong zal zijn zonder ruig land om jong in te zijn.
Wat heb je aan veertig vrijheden zonder een lege plek op de kaart?
– Aldo Leopold

Get me out of here, get me out of here
I hate it here, get me out of here
– Alex Chilton

DEEL I

De ballade van Beatrice

De baby leek gekneusd toen ze uit Bea tevoorschijn kwam. Ergens tussen hen in brandde ze de navelstreng door, die ze van het tere meisjeshalsje wikkelde, en hoewel ze wist dat het zinloos was, nam ze haar dochtertje in haar handen, tikte op haar zachte borstje en blies een paar keer voorzichtig in haar slijmerige mondje.

Om haar heen zwol een wonderlijk krekellied aan. Bea's huid prikte van de hitte. Zweet droogde op haar rug en gezicht. De zon had zijn hoogtepunt bereikt en zou schijnbaar sneller dan normaal weer dalen. Vanwaar Bea knielde zag ze het Dal met zijn verborgen grassen en alsem. In de verte verrezen eenzame tafelbergen en dichterbij waren aardhopen die aan cairns deden denken en die een route naar wie weet waar markeerden. De Caldera tekende zich scherp en wit af tegen de horizon.

Bea groef met een stok en toen met een steen in de harde aarde, om de holling vervolgens met haar handen uit te diepen en glad te strijken. Ze legde de placenta erin. Toen het meisje. Het gat was ondiep en de buik van haar baby stak erboven uit. Aan het lijfje, dat nog vochtig was van de geboorte, hechtten zich grof zand en minuscule goudkleurige knopjes die in de brandende zon van hun steeltjes waren geknakt. Ze sprenkelde wat zand over het voorhoofd van de baby, haalde verlepte groene bladeren uit haar hertenleren tas en legde die over het meisje heen. Van de alsem rondom brak ze ruwe takken af en die legde ze op het opgezette buikje en de absurd smalle schoudertjes. De baby was een misvormde hoop plantengroen en roestrood bloed, een doffe parse landkaart van aderen onder vochtige, doorschijnende huid.

Nu hadden de dieren het door en ze verzamelden zich. Uit de lucht daalde een windhoos aan gieren neer, alsof ze poolhoogte kwamen nemen, waarna ze weer opstegen op de thermiek. Ze hoorde de zachte tred van coyotes. Ze zigzagden door de welige alsem. Onder grillige schaduwen verschenen een moeder en drie magere welpen. Bea ving

jankgeluidjes op uit hun onbewogen gaapjes. Ze zouden wachten.

Een windvlaag stak op en ze ademde de stoffige hitte in. Ze miste de bedompte geur van de ziekenhuiskamer waarin ze van Agnes was bevalen, inmiddels zo'n acht jaar geleden. Het kriebelige hemd dat over haar borst spande en waarin ze verstrikt raakte telkens als ze op een andere zij probeerde te draaien. De koele lucht die langs haar heupen streek, tussen haar benen door, langs de plek waar haar arts en verpleegkundigen naar stonden te turen, en waarin ze rondwroetten om uiteindelijk Agnes uit haar te trekken. Ze had het vreselijk gevonden. Ze was zo naakt geweest, zo gebruikt, zo dierlijk. Maar hier was alles zand en hete lucht. Hier had ze met haar ene hand het kleine lijfje – was ze vijf maanden zwanger geweest? Zes? Zeven? – naar buiten moeten helpen terwijl ze met haar andere hand een neerduikende ekster had moeten afweren. Ze had alleen willen zijn. Maar wat had ze niet overgehad voor een wroetende, in een handschoen gestoken hand, voor mufte, hergebruikte lucht, zoemende apparaten, voor schone lakens in plaats van woestijnzand onder haar lichaam. Voor wat steriele troost.

Wat had ze niet overgehad voor haar moeder.

Bea siste naar de coyotes. 'Wegwezen!' riep ze terwijl ze ze bekogelde met de pas losgewoelde grond en kiezels. Maar ze legden alleen hun oren plat en de moeder hurkte neer terwijl de welpen irritant naar haar snuit haptten. Waarschijnlijk was ze weggeglip van de roedel om iets extra's voor haar welpen op te scharrelen, of om ze te leren naar aas te zoeken, ze een lesje overleven te geven. Dat deden moeders.

Bea joeg een vlieg weg bij de ogen van de baby, die eerst ontzet hadden gekeken omdat ze het niet had gered, maar die nu iets verwijtends hadden. Eerlijk gezegd had Bea de baby niet gewild. Niet hier. Het zou verkeerd zijn geweest om haar op deze wereld te zetten. Dat gevoel had haar niet losgelaten. Maar stel dat het meisje Bea's angst had waargenomen en was gestorven omdat ze ongewenst was?

Bea stikte er bijna in. 'Dit is het beste,' zei ze tegen haar. De ogen van het meisje betrokken onder de overdrijvende wolken.

Ooit, tijdens een nachtelijke tocht, toen ze nog een zaklantaarn had en batterijen zodat hij bleef branden, had ze twee glanzende ogen in haar lichtbundel gevangen. Ze klapte in haar handen om de ogen te verjagen, maar ze bogen naar beneden. Het dier was groot maar ineengedoken, misschien zat het, en Bea was bang dat het haar had beslopen. Haar hart sloeg over en ze wachtte op de kille angst die ze inmiddels al een paar keer

had ervaren. Het diepe gevoel in gevaar te verkeren. Maar het bleef uit. Ze kwam wat dichterbij. Weer doken de ogen naar beneden, smekend leek het, als van een gehoorzame hond, maar het was geen hond. Pas toen ze nog dichterbij kwam, zag ze dat het een hert was met een schuin aflopende rug, puntige oren en die berustende ruk aan de staart. Toen zag Bea nog een oog in de lichtbundel, klein en afgewend, maar trillend en onvast. Het hert hees zich overeind, waarop het trillende oog ook waggelend omhoogkwam. Het was een glanzend kalfje, op wankele tandenstokerpootjes. Onbewust was Bea getuige geweest van een geboorte. Heel stil in het donker. Ze was de moeder sluipenderwijs genaderd, als een roofdier. En op dat moment kon de hinde alleen haar kop laten zakken, alsof ze vroeg om gespaard te worden.

Tegenwoordig, nu alles onvoorspelbaar was en in het teken stond van kaal, rauw overleven, stond Bea zichzelf maar een paar dingen toe waarvan ze spijt mocht hebben. Maar ze zou willen dat ze die nacht een andere kant op was gelopen, dat ze die ogen niet in haar lichtbundel had gevangen zodat de hinde ongestoord had kunnen bevallen, haar jong had kunnen besnuffelen en schoonlikken, de kans had gehad haar jong een eerste smetteloze nacht te schenken voor het op overleven aankwam. Nu sjokte ze uitgeput weg, met het kalf strompelend en gedesoriënteerd achter haar aan, en zo begonnen ze aan hun leven samen. Daarom wist Bea dagen geleden al, toen ze de schopjes en hikjes en het gefladder niet meer had gevoeld en ze had beseft dat de baby was gestorven, dat ze alleen wilde zijn tijdens de bevalling. Het was hun enige moment samen. Dat wilde ze niet delen. Niemand mocht getuige zijn van haar eigen gecompliceerde versie van verdriet.

Bea tuurde naar de coyotemoeder. ‘Dat snap je toch wel?’

De coyote paradeerde ongeduldig op en neer, likkend over haar gele tanden.

Vanaf een verre, lage bergrug, voetheuvels van voetheuvels, hoorde ze een vreugdeloos gehuil. Een oplettende wolf had de aasgieren gezien en meldde dat er een prooi was.

Ze moest weg. De zon ging onder. En nu wisten de wolven het ook. Ze had haar schaduw lang en mager zien worden, iets wat haar altijd treurig stemde, alsof ze haar eigen hongerdood zag. Ze stond op, strekte haar zanderige benen en veegde de woestijn van haar huid en voddige tuniek. Ze vond het dwaas van zichzelf dat ze tot leven had willen wekken waarvan ze wist dat het dood was. Ze dacht dat de Wildernis haar van alle

sentimentaliteit beroofd had. Ze zou niemand over dat moment vertellen. Glen niet, die nooit zou toegeven hoe graag hij een eigen kind wilde. En Agnes ook niet, al dacht ze dat Agnes nieuwsgierig zou zijn naar het zusje dat nooit vorm zou krijgen, dat ze de geheime eigenaardigheden van haar moeder zou willen begrijpen. Nee, ze zou het bij het simpele verhaal houden. De baby had het niet overleefd. Evenmin als al die andere. We moeten verder.

Zonder een laatste blik op het meisje dat ze Madeline had willen noemen, draaide ze zich om. Ze gaf de coyotemoeder een harde schop, recht in haar zichtbare ribben. Het beest jankte, dook grommend weg, maar ze had dringender zaken aan haar kop dan een mens lik op stuk geven.

Achter zich hoorde Bea gescharrel en gekef. En hoewel de groeiende opwinding van de hondachtigen aan de kreten van een pasgeborene deed denken, wist ze dat het gewoon het geluid van honger was.

Een vaag maar onmiskenbaar pad leidde naar het kamp. Het was moeilijk te zeggen of het door het Collectief zelf was gevormd, door dieren met hun eigen dieren sporen, of dat het een overblijfsel was van alles wat het land was geweest voor het de Wildernisstaat werd. Misschien had Bea het pad zelf gebaand. Wanneer ze door het Dal trokken bezocht ze dat plekje zo vaak mogelijk. Daarom had ze het ook voor Madeline uitgekozen. Het had iets subtiels. Het leek net een verborgen vallei. De holte met haar groene grassen en grove struiken lag iets lager dan het omringende land en bood geheim zicht op de horizon met zijn inktzwarte bergmassa. Zo ver het oog reikte vormde het land een mozaïek van wazige, gedempte kleuren. Het was er mooi, rustig en besloten, vond ze. Een plek waar je niet weg wilde. Weer voelde Bea heel even opluchting omdat Madeline hier lag in plaats van door een onbekend landschap te moeten trekken met haar, een moeder die zich niet in staat voelde er moeiteloos haar weg te vinden.

Bea hoorde de stemmen van de anderen in het kamp. Het geluid droeg over het vlakke, lege terrein en landde voor haar voeten. Maar ze wilde nog niet naar hen toe, naar hun vragen of, mogelijk erger, naar hun zwijgen. Zachtjes trok ze zich terug en klauterde over keien naar de ondiepe grot waar haar gezin zich graag in terugtrok. Hun geheime stek. Hogerop zag ze Glen, haar man, en haar dochter Agnes, die knielend in het zand op haar wachtten.

Bea zag hoe Glen geconcentreerd fronsend een blad aan de steel liet

ronddraaien, het van alle kanten bekeek en Agnes iets aanwees op de groene middennerf, haar aandacht vroeg voor een opmerkelijk detail in de verder vrij gewone vorm. Samen bogen ze zich dicht over het blad, alsof het zijn geheim prijs gaf, en hun gezichten straalden van verrukking.

Toen Glen haar zag naderen, wenkte hij. Agnes volgde zijn voorbeeld, met een brede, onhandige zwaai, en ze lachte de tand bloot die pas was gebroken omdat ze tegen een kei was geknald. *Waarom was het geen melk-tand?* had Bea gedacht toen ze met haar handen om het hoofd van haar dochter de schade onder de felrode bloedlip opnam. Agnes had zwijgend haar hoofd stil gehouden, maar uit haar oog had zich een traan geperst die een spoor had getrokken door het vuil op haar gezicht. Alleen daaraan zag Bea dat ze door de val van streek was geraakt. Net als een dier verstijfde Agnes als ze bang was en ze ging ervandoor als ze in gevaar verkeerde. Bea vermoedde dat dit zou veranderen naarmate ze groter werd. Dan voelde ze zich wellicht eerder roofdier dan prooi. Het was iets in de lach van haar dochter, een onbenoembaar weten. Het was de lach van een meisje dat haar kans afwachtte.

‘Dit is van een els,’ zei Glen toen Bea bij hen aankwam. Hij pakte haar hand, kuste die zachtjes en hield hem nog even vast tot ze hem terugtrok en langs haar zij liet hangen. Ze zag hem naar haar buik kijken en huiveren.

In de grove houten kom had hij water warm gemaakt, maar inmiddels had het de temperatuur van de omgeving aangenomen. Ze hurkte naast hem neer, trok haar tuniek op en spreidde haar knieën. Ze schepte water onder haar rok en waste voorzichtig de streek tussen haar benen, haar uitgerekte, vermoeide plooiën, haar bespate bovenbenen. Het voelde rauw, maar ze merkte dat ze niet uitgescheurd was.

Agnes nam dezelfde houding aan, spreidde haar magere, kromme benen en terwijl ze Bea nauwlettend observeerde, bespate ze zichzelf met denkbeeldig water. Ze leek met opzet niet te kijken naar de plek waar de baby had gezeten.

Agnes bevond zich in een soort imitatiestadium. Bea zag het bij dieren. Ze had het ook bij andere kinderen gezien. Maar bij Agnes had het iets ontwapenends. Tot voor kort had ze haar begrepen. Zo rond de laatste keer dat de bladeren van kleur waren veranderd, was haar dochter van haar vervreemd. Ze wist niet of die breuk simpelweg iets was waar ouders en kinderen nu eenmaal doorheen moeten, of waar moeders en dochters doorheen moeten, of dat het een speciaal soort ongemak was dat Agnes en zij moesten dragen. Hier in de Wildernisstaat vond Bea het moeilijk

om dingen als normaal af te doen, want elk aspect van hun huidige leven was allesbehalve normaal. Gedroeg Agnes zich normaal voor haar leeftijd, of dacht ze misschien dat ze een wolf was?

Agnes was onlangs acht geworden, maar dat wist ze niet. Ze hielden geen verjaardagen meer bij, want ze hielden geen dagen meer bij. Maar toen ze hier pas waren, had Bea een bepaald soort bloem gezien. Agnes was toen net vijf geweest. Volgens de kalender was het april. Tijdens hun eerste dagenlange voettocht was Bea een veld met viooltjes opgevallen. De volgende keer dat ze viooltjes zag, moest er een jaar zijn verstreken – ze hadden de zomerhitte gevoeld, ze hadden blad zien verkleuren, en in de besneeuwde bergen hadden ze gerild van de kou. De sneeuw was verdwenen. Ze had die viooltjes vier keer gezien. Vier verjaardagen. Ze wist dat Agnes ergens na de laatste volle maan acht was geworden, toen ze in een stuk gras bij hun laatste kamp weer viooltjes had gezien. In het begin was Agnes zo ziek geweest dat Bea had betwijfeld of ze ooit nog samen met haar dochter viooltjes zou zien. Maar ze waren er weer en Agnes dartelde erdoorheen.

Bea kroop naar de achterkant van de ondiepe grot. Vanachter een grote kei, uit een ondiep gat dat ze had uitgegraven toen ze hier voor het eerst hun kamp hadden opgeslagen, haalde ze een sierkussen en een tijdschrift over design en architectuur, met daarin een artikel over een van haar renovatieprojecten. Het was een landelijk tijdschrift en het stuk, dat meerdere pagina's besloeg, was een keerpunt geweest in haar carrière, maar kort na de publicatie was ze naar de Wildernis vertrokken. Dit waren haar geheime schatten, die ze uit de Stad had gesmokkeld, maar in plaats van ze van plek naar plek mee te sjouwen, het misprijzen van de rest riskerend en de kans dat ze door de elementen werden aangetast, had ze ze verborgen, een flagrante schending van de regels in het Handboek. Wanneer ze door het Dal trokken, en dat deden ze een paar keer per jaar, groef ze haar schatten op om zich weer een beetje zichzelf te kunnen voelen.

Ze ging naast Glen zitten en klemde haar kussen vast. Vervolgens bladerde ze haar artikel door en wist weer welke keuzen ze had gemaakt en waarom. Ze wist weer hoe het voelde om een thuis te hebben.

'Als de Rangers ze vinden, zijn we de klos,' zei Glen, zoals altijd wanneer ze haar schatten opgroef, eeuwig bezorgd om de regels.

'En dan?' schamperde ze. 'Worden we eruit getrapt vanwege een kus-sentje?'

'Wie weet.' Glen haalde zijn schouders op.

‘Rustig maar,’ zei ze. ‘Die vinden ze nooit. En ik kan niet zonder. Ik mag niet vergeten wat een kussen is.’

‘Ben ik dan geen lekker kussen?’ vroeg hij liefjes.

Bea keek naar hem. Hij was vel over been. Dat waren ze allebei. Zelfs haar buik, die nauwelijks naar voren had gestoken toen ze de baby nog droeg, leek meteen weer te zijn ingevallen. Toen ze naar hem opkeek, schonk hij haar een mat lachje. Ze knikte. Hij knikte terug. Vervolgens gaapte hij, lang, luid en loom, en keek naar Agnes. Die reageerde met haar eigen gaap en rekte zich breed en met gebalde vuisten uit.

‘Belangrijke dag morgen,’ zei hij. ‘Dan begint onze tocht naar het Middenstation. En onderweg steken we je lievelingsrivier over.’

‘Mogen we zwemmen?’ vroeg Agnes.

‘We moeten het water in om over te steken, dus reken maar.’

‘Wanneer zijn we er?’

‘Waarschijnlijk over enkele dagen.’

‘Hoeveel is enkele?’

Glen haalde zijn schouders op. ‘Vijf? Tien? Verscheidene?’

Agnes snoof. ‘Dat is geen antwoord!’

Lachend gaf hij haar een por. ‘We zijn er wanneer het zover is.’ Agnes fronste al net zoals Bea.

‘Is alles ingepakt?’ vroeg Bea.

‘Het meeste wel. Maak je maar geen zorgen.’

Bea drukte het kussen op haar schoot stevig tegen zich aan. Het was vochtig en rook bitter, maar dat gaf niet. Ze duwde haar gezicht erin en verbeelde zich dat ze zo liefde overbracht naar haar baby’tje. Zuchtend keek ze op.

Agnes observeerde haar, omarmde de lucht alsof ze zelf een kussen had of misschien haar eigen baby, en lachte een droevig lachje, dat ze van Bea moest hebben afgekeken.

De avond met zijn gescharrel en gekras verstomde toen ze erdoorheen liepen.

In het kamp zaten enkele andere leden van het Collectief nog rond het vuur, maar de meeste lagen zacht ademend in de gemeenschappelijke slaapkring. Bea en Glen schoven onder de wapitihuid die als deken diende. Zoals altijd nestelde Agnes zich aan hun voeten, met haar hand als een rank om Bea’s enkel.

‘Misschien liggen er een paar mooie pakjes op het Station,’ mompelde Glen. ‘Misschien lekkere chocola of iets dergelijks.’

‘Hmm,’ zei Bea, maar tegenwoordig werd ze altijd ziek van dat soort dingen; haar lichaam reageerde heftig op eten waar het in hun oude leven naar had gesmacht.

In plaats van over chocola zou ze willen dat Glen over het kind begon dat ze zojuist had begraven. Dat dacht ze tenminste. Wat moest ze zeggen? Wat kon ze zeggen wat hij nog niet wist? En wilde ze er echt over praten? Nee, dat wilde ze niet. En dat wist hij ook.

Ze keek naar Glen en in het licht van het kampvuur zag ze hoop over zijn gezicht spelen. Hij wist dat chocola haar verwarring niet kon temperen, maar misschien bracht de suggestie tot stand wat de chocola eigenlijk hoorde te doen. ‘Ja, chocola zou lekker zijn,’ loog ze.

Overall om hen heen hoorde Bea de geluiden van de wilde wereld die zich te ruste legde. Holenuilen murmelden en iets anders krijste; schimmen van nachtvliegers scheerden tussen lucht en sterren door. Terwijl het kampvuur zichzelf in slaap siste, hoorde ze hoe de laatste leden van het Collectief zich voorzichtig en blindelings van het vuur naar de slaapplaatsen begaven en zich neervlijden. Iemand zei: ‘Welterusten iedereen.’

Tegen haar enkel voelde Bea Agnes’ bloed door haar warme, grijpende hand kloppen. Op dat ritme ademde ze in en uit en het gaf richting aan haar gedachten. Ik heb een dochter, dacht ze, en geen tijd om te tobben. Iemand had haar nodig, hier en nu. Ze zwoer dat ze zich er snel overheen zou zetten. Dat wilde ze. Dat moest ze. Zo leefden ze nu.

Rivier 9 stroomde snel, zwol tegen haar oevers op, en in de ogen van het Collectief leek ze een totaal andere rivier dan die ze kenden. Zo anders dat ze de kaart weer hadden geraadpleegd om de symbolen te vergelijken met wat er nu was en wat hun geheugen zei dat er hoorde te zijn. Sinds hun komst naar de Wildernisstaat waren ze de rivier talloze keren overgestoken. Doordat ze er ook op andere plekken op waren gestuit, beschouwden ze haar zelfs als een trage rivier, zoals ze vanaf de voetheuvels tussen rotsen en zandbanken door compact heen en weer slingerde over de met alssem begroeide vlakte. Ze staken meestal op dezelfde plek over, een plek die ze veilig achtten, voor zover het oversteken van een rivier ooit veilig kon zijn. Maar de oever leek door noodweer te zijn veranderd, en het eilandje waar ze zich altijd hergroepeerden voor ze de overtocht naar de andere kant waagden, was overstromd. Het was altijd een handig eilandje geweest. Maar nu was het verdwenen en ze wisten niet goed waar de doorwaadbare plek was. Misschien had hetzelfde noodweer waardoor ze sinds de vorige zomer aan de andere kant van de bergen hadden moeten blijven ook deze rivier herschapen.

Vanaf een smalle richel lieten ze eerst zichzelf en toen de kinderen op de zo goed als verdwenen oever zakken, die begroeid was met allerlei groen, een kleur die bijna uitsluitend bij rivieren werd aangetroffen. Grassen, mossen, worstelende bomen die zo dun waren dat je ze tussen twee vingers doormidden kon breken, met nieuw, trillend en romig groen lentebblad. Ze gaven hun bundels beddengoed aan elkaar door, de buidels met gerookt vlees, gedroogde vleesrepen en pemmikan, de geoogste pijnboompitten, kostbare eikels, eenkoren, een handvol wilde uien, de onderdelen van de rooktent, hun persoonlijke rugzakken, de pijl-en-bogen voor de jacht, de zak met uitgeholde houten etenskommen en de schijfjes hout en steen die ze als kookgerei gebruikten; de kostbare kist met kostbare messen, de Boekentas, het Gietijzer, het Handboek en de afvalzakken

die ze meedroegen om te laten wegen en afvoeren door de Rangers op het Station.

Hoewel er in de omgeving geen bomen groeiden, dobberde en rolde een losse stam voorbij, ontdaan van zijn schors en takken. De stam moest van de heuvels afkomstig zijn, meegevoerd door de ongewoon krachtige waterstroom. Op een tragere rivier, of op een trager deel van deze rivier, was de stam verder stroomopwaarts misschien in een draaikolk blijven steken of op een oever geduwd. Hier tolde hij rond in de stroomversnellingen. Stroomversnellingen die ze vroeger bij het oversteken niet eens hadden opgemerkt, toen het water laag stond en het enige wilde water een dun schuimend petje was dat de rivierkeien droegen. Ze zagen een tweede stam een salto maken, waarna Caroline haar eerste voorzichtige stap in het water zette.

Caroline was hun gids bij het oversteken. Ze stond het stevigst op haar benen. Haar zwaartepunt lag het laagst. Haar tenen hadden evenveel grip als vingers. Prachtige tenen die in de Stad jarenlang in schoenen weggepropt waren geweest. Inmiddels wist zij het best hoe water zich gedroeg. Ze had een goede kijk op dingen die grillig leken.

‘Oké,’ riep Caroline boven het gebulder uit, met haar voeten stevig in de eerste dertig centimeter water om de kracht te testen en te kijken of ze door konden gaan. ‘Touw’

Carl en Juan reikten haar een uiteinde van het touw aan, dat ze om zich heen bond, waarna de mannen het een keer om hun middel sloegen – Carl achter Juan – en het vóór zich vastklemden. De kinderen en de overige volwassenen hadden zich zo ver mogelijk op de oever teruggetrokken.

Ze hadden al op twee andere plaatsen proberen over te steken, maar telkens was Caroline, een metertje van de oever verwijderd of al tot aan haar middel in het water, naar de kant teruggekeerd. ‘Het is te diep’ of ‘Het stroomt te snel’ of ‘Zien jullie die rand? Daar zit ergens een gat onder water waar we kopje-onder gaan.’

Op deze derde plek waadde Caroline tot aan het midden van de rivier. Vanaf de oever zag het er veelbelovend uit. Ze bleef even staan, met haar hoofd iets schuin, als een coyote die luistert naar de geluiden van de Wildernis – *vriend of vijand, vriend of vijand*. Haar handen zweefden boven het bruisende water, dat rond haar lichaam uiteenweek en zich achter haar weer sloot. Caroline draaide haar hoofd naar hen toe, toen haar schouders, en vervolgens stak ze haar hand op, met de handpalm naar

voren, klaar om een teken te geven. Net toen ze haar mond opende om iets te zeggen, schoot de punt van een stam uit het water, precies waar ze stond, en met een afgrijselijke klap en plons was Caroline verdwenen.

Als een wakker geschrokken beer gaf de rivier een ruk aan het touw en ook Juan verdween onder water. Hij probeerde zich schrap te zetten en brulde het uit toen het touw zijn middel samenwong. Carl probeerde aan zijn stuk touw te trekken, niet om Juan te helpen, maar om de spanning eraf te halen en te voorkomen dat hem hetzelfde zeer pijnlijke lot trof.

Bea stond bij de anderen, met haar handen om Agnes' schouders gekruld. Ze dacht aan lang geleden, toen er altijd iemand bij degenen stond die het touw vasthielden, gewapend met een mes om het door te snijden als er iets dergelijks gebeurde. Maar er gebeurde nooit iets, en Carl en Juan vonden dat ze sterk genoeg waren om dit soort ramp het hoofd te bieden. Bovendien wilde niemand graag degene zijn die het touw moest doorsnijden. Toch ontstond er bij elke rivier een uitgebreide discussie over de vraag of er iemand nodig was om het touw door te snijden. Hoewel ze telkens tot de conclusie kwamen dat zo iemand nodig was, bood niemand zich aan, waarop er lootjes moesten worden getrokken, en degene die verloor scheet dan in zijn broek van angst. En toen er nooit iets misging, begonnen ze te balen van alle zorg en werk om niks. Uiteindelijk, niet eens zo lang geleden, hadden ze besloten dat een touwsnijder niet meer verplicht was.

Dat was duidelijk een verkeerd besluit geweest.

In één vloeiende beweging trok Bea Carls mes uit zijn riem, haalde uit en sneed het touw vóór Juan door, zodat hij op de oever viel, waar hij brullend van opluchting ineendoek. Carl vloog vloekend naar achteren, tegen de anderen aan, en toen lag iedereen op de grond, verstrikt in waterplanten. Caroline, die vermoedelijk nog aan het touw vastzat en vrijwel zeker dood was, werd stroomafwaarts meegesleurd.

Carl hees zichzelf moeizaam overeind. 'Waarom deed je dat?' schreeuwde hij.

'Ik moest wel,' zei Bea, die zijn mes weer in de schede aan zijn riem stak.

'Maar ik had het vast. Ik had het godverdomme vast.'

'Nee, dat had je niet.'

'Wel.'

'Nee, niet.'

‘Maar het was ons beste touw,’ sputterde Carl.

‘We hebben nog meer touw.’

‘Niet zoals dat touw. Het was ons riviertoew!’

‘We krijgen wel weer een nieuw.’

‘Waar dan?’ riep Carl. Vol theatrale ergernis greep hij in zijn haar en keek om zich heen naar de verlaten Wildernis. Maar de emotie was recht. Hij was ziedend.

Bea antwoordde niet. Misschien kon ze een Ranger overhalen hun iets te geven wat even goed, lang en dik was. Maar ze beloofde niets. Het viel haar op dat niemand de kant van Carl had gekozen maar dat ook niemand voor haar was opgekomen. Iedereen was opeens druk met een of ander karweitje – buidels inspecteren, iets uit iemands haar plukken, een mier eten –, tot het moment voorbij was. Behalve Agnes, die verontrustend onbewogen toekeek.

Bea hielp Juan overeind en Dokter Harold kwam aanrennen om zalf op de plekken te smeren waar het touw in Juans middel en handen had gesneden. Veel zou het niet uithalen. Dokter Harold's zalfjes haalden nooit veel uit.

Debra en Val renden langs de oever om te zien of Caroline weer bovenkwam. Ze was inderdaad weer bovengekomen, zo'n honderd meter stroomafwaarts, haar haar verstrikt in de takken van een andere boomstam, slap en met haar gezicht onder water. Haar lichaam en de stam bleven heel even steken, toen schoten ze los en werden met een vaart weer meegesleurd. Het touw moest als verloren worden beschouwd. En voor Caroline viel niet veel meer te doen.

Ze rustten even om zich te hergroeperen, water te drinken en een buidel met vleesrepen te laten rondgaan. Debra zei een paar aardige dingen over Caroline, dat haar taak als riviergids essentieel was geweest voor hun overlevingskansen en dat ze gemist zou worden. ‘Ze heeft me heel veel over water geleerd,’ zei Debra, en ze keek ontredderd. Caroline en zij waren heel hecht geweest. Bea keek om zich heen, naar de gezichten van de groepsleden, en probeerde hun gevoelens te peilen. Zelf had ze Caroline afstandelijk gevonden, hoewel ze dat voor zich hield. Ze beet ongeduldig op een knokkel terwijl ze wachtte tot het geritualiseerde stiltemoment voorbij was.

Na afloop ontstond er een discussie over wat Caroline van plan was geweest. Ze had zich omgedraaid en haar mond geopend om iets over de oversteek te zeggen. Maar wat? Had ze op het punt gestaan haar duim